

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona

Az új költségvetési év küszöbén

Közeledik az új költségvetési év; még két hét választ el bennünket az új évtől: 1927 beköszöntéséről. A magisztrátus nem akarja ex-lex-szel vezetni és irányítani Baja város közigazgatását s ezért még ez évben, az ujesztendő beköszöntéséig, a december 29-iki közgyűlésen letergelyelt költségvetési iránymutatást, noha a város vezetőségének a költségvetés letergelyezése nélkül is joga van az előző évi költségvetés keretei közt mozogni s elvégezni a szükséges s felmerülő folyó kiadásokat.

Bár hallomásunk szerint a város vezetősége nagyszabású költségvetést állított össze, amely sok tekintetben honorálja régebbi kívánásainkat, mégis mielőtt a végleges átszámítás megörténne, szükségesnek látjuk néhány szempontot felhívni a pénzügyi valamint a törvényhatósági bizottság tagjainak figyelmét.

Sorozatban cikkben kívánunk rámutatni arra, hogy a haladó korszellem, az általános fejlődéssel való lépéstartás minő intézmények megvalósulását sürgeti s mik azok a fejlődést gátló akadályok, melyek eliminálásáról gondoskodnunk kell. Általában is ki kell emelni, hogy kiváló súlyt kívánunk helyezni a népegészségügyi problémákra.

A képviselőválasztás izgalmai lekötötték az egész ország figyelmét; s a mi városunk lakossága sem kivétel.

Most, hogy túl vagyunk már az országgyűlési képviselőválasztásokon, az országos politika sokszor súlyosan ható hatásaitól mentesen bele akarunk szólni a közélet irányításába és hangot akarunk adni azoknak a kívánalmaknak is, amiket évek óta türelmetlenül várunk, hogy szóvaltegyék a város parlamentjében, de amely kívánásoknak nem volt önkormányzati életünkben megfelelő szócsové. Objektív, lehiggadt vélemények lesznek ezek, de mégis fájdalmas harsogással fognak rávilágítani a stagnáló autonómia kivívó, sokszor hivatkozó hibáira.

A Független Magyarorságra a legrosszabb akarat mellett sem lehetett ráfogni, hogy nem szor-

Nem töltik be Issekutz főkapitány örökét.

Feloszlik a székesfehérvári kerületi főkapitányság.

Dr. Issekutz Aurél kerületi rendőrfőkapitánynak Székesfehérvárról Budapestre, a belügyminisztérium közbiztonsági osztályának élére helyettes államtitkári rangban történt beosztása óta különböző kombinációk merültek fel, ki lesz az új kerületi főkapitány. A kérdés bennünket, bajait is közelebbről érdekel, mivel a rendőrségi ügyekben a bajai és környékbeli rendőrségek, kapitányságok és kirendeltségek első fokú felelőssége a székesfehérvári kerületi főkapitányság volt, amely alá tartozott a bajai államrendőrség kapitánysága. A sok utódiási kombinációnak most a belügyminiszter avval vet véget, hogy hír szerint a pécsi kerületi főkapitányság előzetes megszüntetése után most megszünteti a székesfehérvári kerületi főkapitányságot is. Ez a hír hivatalos megerősítést még nem nyert.

Érdekes érzés és hogy behuntna szemelt a tátongó szociális sebek előtt, vagy bicsukta fület az örvénylő, sikongó nyomer előtt. Mindig a kisemberek érdekeit tartottuk szemünk előtt, azokéi akiknek nincs mindig szószólójuk ott, ahol ők és nekikülön döntenek a sorsukról. A gazdag emberek nem szorultak védelemre, mert a vagy n, a jélet meg udja önmagát védeni.

Az igazságot kívánjuk szolgálni, amikor megállapítjuk, hogy törvényhatósági életünkben is volt példa rá — a tavaszi inszégadónál — hogy a virilis szavazatok szabályozták meg a szociális érdekek érvényesülését.

A magyar munkásságnak nemzeti alapra való helyezkedését mindenkinek, nekünk is, a polgári sajtónak köelessége elősegíteni. A tanácsnak is köelessége, hogy a munkanélkülieknek nyújtandó munkanélküli segéllyel magához emelje fel a munkásságot, amely meg is érdemli azt, hogy egyszer egy évben gondójanak rá, hogy segítsék, a hóna alá nyuljanak és munkót tegyenek hónuk alá az élet terheinek cipelésére. Ki az, ki botorul azt merné állítani, hogy a magyar munkásság nem értékes tényezője a nemzeti életnek? Ó jási édeke a nemzetnek, hogy munkássága első-sorban magyar legyen. Eppen ezért nyomtatékosan hangsúlyozzuk azt, hogy elérni ezt nem megbévegezéssel, nem negligenciával, hanem a meggyőződés és szeretet szavaival lehet, meg talán avval, hogy kellő időben kell segítséget kérni az éhező munkanélkülieknek.

Ezért akarunk mi hatványozottan a kisemberek pártjára szegődni és érdekeit különösen a szívünkön vise jük.

A Független Magyarország szívesen foglalkozik szociális problémákkal s azok feszegetésével; azokkal, amik Baja városát s annak lakosságát, a társadalom minden rétegét érintik és érdeklik. De nemcsak a mi fogásunkat fogja tolmácsolni ez a lap, hanem ankéletek rendezünk egy-egy kérdés megvitatásánál, mert módot akarunk adni azoknak is, hogy véleményüket nyilváníthassák, akik nem tagjai a törvényhatósági testületnek s így a város fórumán nem szólhatnak bele haladást sürgető módon a város igazgatás és városfejlesztés menetébe. Ezeknek az autonóm testületen kívül állóknak is módot nyújtunk most arra, hogy ehhez a témához — amely mindannyiunkat érdekel, mert hiszen valamennyien szeretjük annyira városunkat, hogy annak szebb jövőjét óhajtsuk és annak kiépítésén közremunkáljunk — hozzá-szólhassanak és a város eminens érdekeit felvilágító, a közügyet érdeklő kérdésekben véleményt nyilváníthassanak.

Mag fellelt tennünk ezt a lépést a haladás érdekében azért is, mert a legtöbb kérdés tárgyalásánál a törvényhatósági bizottsági tagok részéről bizonyos közönyt tapasztalunk állandóan, mint akiknek már minden mindegy, ilyen körülmények közt szükségét érezzük annak, hogy a közönség számára is lehetővé te-

gyük ennek a lapnak hasábjai közérdekű ügyekben a hzzá-szólást.

Meg vagyunk ugyan gyödvé arról, hogy a magisztrátus szépen kidolgozott, elegánan fogalmazott, ügyesen cirkalmazott és szakszerű városfejlesztési és szociálpolitikai programmal fga a törvényhatóság plénuma elé állni a költségvetéssel kapcsolatban, mi a magunk részéről mégis szükségesnek tartjuk kifejezni álláspontunkat, sőt előre bejelentjük, hogy a közönség köéből jövő ötletes megoldási tervezeteknek és véleménynyilvánításoknak is szívesen adunk helyet ebben a lapban.

Ezek után ugy a törvényhatósági bizottságot, mint a magisztrátus, valamint a polgármestert arra kérjük, hogy az ebben a kérdésben közölt állásfoglalásokat és véleménynyilvánításokat szívesen vegyék figyelembe, sőt arra kérjük, hogy szociálpolitikai alkotásokat közzéadják, valamint a költségvetést kísérő kritikát megjegyzéseinket kísérje figyelemmel.

Városatyák

vizítje a felső ker. leányiskolában.

Egy régebbi törvényhatósági bizottsági ülésen referálta a mérnöki hivatal a felsőkereskedelmi leányiskola elkészülését s közölte, hogy átvételét a bizottsági tagok egy része már meg is tekintette az épületet. A törvényhatósági bizottsági tagok azonban most még egyszer meg akarják tekinteni az épületet s éppen ezért a bizottsági tagok kívánására be is mutatják a már használatban lévő épületet. Vasárnap d. e. fél 12 órakor lesz a tállkozó Legányi Dezső iskolaigazgató szobájában és utána az intézeti igazgató kaulauzolja végig a városatyákat az iskolában. Miatán a törvényhatósági bizottság tagjai előző eg már megtekintették a többi közpóltet, most a városatyák kívánására sor kerül a felsőkereskedelmi leányiskolára is.

! Karácsonyi ajándék: Játék, Gramofon Bazáridivatáru legolcsóbb a Fenyvesi Áruházban !

Építőmesterek és építők felhívása!
Központi iroda: Kossuth uca 23. Telefon számok: 184, 235 és 104.
Városi iroda: Kossuth uca 23. Telefon számok: 184, 235 és 104.
POLKAR JOZSEF bútorgyár, BAJA.
szab dalma ott Terenol-pala a világ legjobb te...

ZEISS szemüvegek a legjobbak!

Lázár Sámuel látszerész

Receptmunkákat, javításokat legjobban készít

Baja, Vörösmarthy ucca 8
Központival szemben.
Telefon: 272.

„Egy horpadt sir.”

— Levél a szerkesztőlőhöz. —

O vastam azt a fertály kolum-nát, mely miniegy magános sziget emelkedett ki a választási eikkek tengereből.

Azt, amely arról az árva doktorról szólt, ainek még fejfára sem jutott, haletti fejfára a behegesztett sebek, a le-szártított könnyek, az elfűzött kínok gazdái.

Kis katonaruhácska volt ez a szép cikk, a díszes és címés választási tüllek közt. Próza alarcában írta, mely bus dalt zengett.

Es a dallelkünkben visszhangra talált.

Megesz a fejfa!

Hiszem ezt sem Te kéred, doktorom, mert nem kértél Te senkitől semmit, forrószívű ember, csak adtál hit, bizsamat, reményt, enyhet a szenvedőn ööknek, Te hideg halott.

Ne u taksz!

Ez az adomány jár neked. Ezt követelheted. Vgy nem adósd a cipősd, aki túrta, hogy lyukas cipődön a tél vize befolyik? A meztelen lábaid lebegett ki rongyos nedvűből, nem adósd neked a szobát?

Nem kell-e egy estére szűkebbre mérni a vesoránkat a sok sok kává miatt, amit Te ebéde tél?

Nem tartozunk-e Neked egy fillérrel minden koronáért, amit Te pácienseidnek elengedél?

Mit tinnakozz?

Te rongyos ruhájú, lyukas cipőjű egyszerű ember, azt hiszed mi nem tudjuk, hogy gazdag voltál, dus voltál tékozló voltál?

Mert neked olyan sok volt abból, amiből nekünk alig van: jósból szeretetből, könyörületből, békességből.

Te doband, fecsérted összekuporgatott kincseidet, tudásodat, tehetségedet nappali pihenésed és éjjeli nyugalmadat, prédálád ifjúságodat nekünk, értünk, miatunk!

Igen, igen. Gazdag különöz voltál. Eláikkasztottad könnyeinket, elrejtelted jajjainkat, eldugtad gyötremeinket, halomba gyűjtötted boldog pillantásainkat, mikor gyógyító kezed nyomán elhagytuk beteggyunkat.

Ne tinnakozz hát, meglesz a fejfa.

Te az egész szivedet adtad nekünk, értünk — és jutott érte rongyos ruh, lyukas cipő, egyszerű ing, — azaz egyszerű ing már nem jutott, mert a horpadt sirt halottí fejfad fogja díszíteni, arra a fejfára éppen annak kell felírva lennie, hogy:

Itt nyugszik egy orvos, aki még az egyszerű ingét is odaadta a betegekért. Dr. Stern József.

A dunai teheráru forgalom redukciója.

A Dunagőzhajózási társaság közli, hogy a teheráru felvételeit az előrehaladott időnyre való tekintettel a menetrendszerű áruforgalomban a Budapest-mohácsi vonalon az állomások egymás közti viszonyatában tegnap, december 16 án, csütörtökön a következő állomásokról és állomásokra szüntette be: Budafok, Ercsi, Adony, Dunapentele, Duna-vecse, Herta, Ordas, Uszód, Fadd-Tolna, Érsekcánád és Duna-szekcső állomásokra, minden korlátozás nélküli további intézkedésig nyilva maradnak a menetrendszerű teherforgalom és rész-küldemények számára az idj és vízviszonyoktól függően R-

gensburg, Passau, Lnz, Wien, Bratislava (Pozsony), Upeat, Budapest, Budapest dunaparti teher-állaudvar, Dunafldvár, Paks, Kavocsa Foktó, Baja, Mohács, Újvdek, Zimony és Belgrád állomások egymásközti forgalmában mindkét irányban. Itt tehát nyilva marad a teheráru felvétele, valamint az összes viszonylatokhoz a teljes uszály és tankforgalom, illetve minden uszályrakomány.

Ugy a magyar, mint a német hajósvállalat utolsó személyszállító gőze a szombatn jön lefelé és vasárnap megy felfelé utoljára. Avval azután tavaszig megszűnnek a dunai személy gőzök járatok.

Bácska legnagyobb áruháza

Zádor Bazár

Gyermek kocsik, bőröndök, kosarak.

Thonet székek, hinták, tornaszerek.

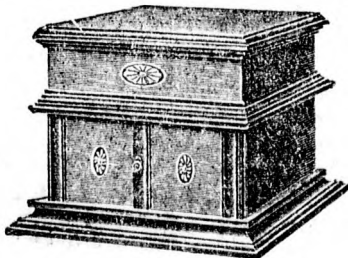
Berndorfi alpakka evőeszközök.

Üveg és percellán készletek.

Külön játékosztály.

Kötött kabátok, mellények, pulloverek. Vadász harisnya, férfizokni, bokavédő. Női gyapju, selyem és flórharisnyák.

Beszélőgépek Európa összes gyártmányai

A legujabb tánclemezek raktáron.

A külügyminiszter

megígérte közbenjárását arra, hogy Baját kedvezőbb lakbérosztályba sorozzák.

Azért kell Baját, Szikszót és Berettyóújfalut magasabb lakbér-kategóriába sorozni más kérelmező községek megelőzésével, mert ezek újabban megyeszékhelyek lettek.

A kedvezőbb lakbérosztályba való sorolás ügye évek hosszú sora óta tengeti kigyója Baja városának. A mozgalom spiritus rektora Major József min, tanácsos, pénzügyigazgató, aki leveles, ki-tartó munkával, sok fáradsággal

utánjárással próbálta dűlőre jutatni ezt a kérdést. Legutolsó intervenciója az V-ik lakbérosztályból a III-ik lakbérosztály kategóriába való besorolás érdekében december 8 án történt, amikor a mindánusá vétel végett Baján

tartózkodó dr. Wal o Lajos külügyminisztert, Baja város nemzetgyűlési képviselőjét kereste fel a városházán a főispáni hivatalban a magánosok részére tartott audiencia során. Erről a kihallgatásról Major pénzügyigazgató ezeket mondotta:

— A kihallgatás alkalmával megkértem a külügyminiszter urat, hasson oda, hogy Baja, Szikszó és Berettyóújfalú magasabb lakbérosztályba sorozást sürgető kérelme vétessék ki abból a kérvénykomplexumból, amely mind ezt kéri a pénzügyminiszteriumtól. Ugy tudom, hogy mintegy 40 község és mezőváros kérte ezt; a kérelmek jogossága indokainak átvizsgálása sok időt vesz igénybe s tulajdonképpen ezért késik Baja város ily irányú kérelmének gyors elintézése is. Rámutattam a külügyminiszter ur előtt arra is, hogy Baja, Szikszó és Berettyóújfalú azelőtt nem voltak megyeszékhelyek s így már csak azért is jogos ez a kérem, hogy most azok magasabb lakbérkategóriába soroztassanak, a sürgős elintézés pedig azért volna fontos, mert amint ezek a városok megyeszékhelyekké avanszáltak, rengeteg hivatal költözött azokba, ami jelentősen megdrágította a lakásbérket. Azt kértem tehát a külügyminiszter urtól, hasson oda, hogy Baj, Szikszó és Berettyóújfalú kérelme elsősorban nyerjen elintéztést s csak azután kerüljön sor a többi kérelmező he ységre.

— A külügyminiszter lekötelező szívélyességgel ígérte meg, hogy intervenálni fog a pénzügyminiszteriumban, hogy ennek a három városnak jogos kérése sürgősen megoldást kapjon.

HIREK.

— Kik a kórház orvosai? A kórház béggyógyászati osztályán dr. Bayer László, a béggyógyászon dr. Polgár Lajos, a sebészeti osztályon dr. Mikolics Mihály és dr. Fedor László, az elmosztályon pedig dr. Kiss-Hegedűs János.

— A Jótéknycélú Leányegylet karácsonyi estétye. A Bajai Jótéknycélú Leányegylet december 26-án, karácsony másnapján este fel 9 órai kezdettel zártkörű műsoros estélyt rendez a Nemzeti Színház nagytermében, amelyet reggelig tartó tánc követ. Belépődj 30.000, diákjegy 15.000 korona. Jegyek előreválthatók Reich Farkas Fiai, Fischer Pál, Kollár A. és ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében.

Az összes raktáron lévő cipők árát óriási mértékben leszállítottam.

Hó és sárcipőjét

talpalni és sarkalni siessen elhozni

Stellner Zsigmond cipőáruháza Baja, Vörösmarthy u. 1. (Grauau ház.) Telefon: 287.

Az iznyegylet teadnjára

Jegyek: Bruszt Lajos, Áruháza-ban, Fischer Farkas Fiai és cégeknel.

Hirdetmés és fodrászcsenyi

A m. kir. pénzügyi miniszternek a rendelele a fodrász-üzleteknek, valamint a fodrász-üzleteknek a folyó év 26. szeptember hó 26. napján tartása és a 31-iki zárórja tárgyában a borbély-üzleteket, a női fodrász-üzleteket, valamint a manikűrüzleteket a közön-ség zavartalan működésének érdekében, az országos közérdeke miatt a következők szerint elrendeli, hogy az említtett üzle-

a) a f. december hó 26. ara eső Budapest székesfőváros, továbbá azokban a községekben, amelyekben a hivatali előd-1926 számú rendelete és egyébként vasárnapok hely- és idő-résztelenségével, a községi lakosok körébe tartozóknak az egész napon a reggel hét óra-

b) folyó év december hó 31. napján Bud-pest város területén este fél 6. az ország egyéb területén kilenc óráig legyenek nyitva.

Miről az ében hirdetményel Baja, 1926. májór hó 31. Tanács.

Ingatlanverési hírdny.

Vagyonbűbach rach Elemér és fiatepe bajai és cég tagjai csődöt jelentőztott ingatlanok és Rezsóné szül. Emma társ-tulajdonos öm részarával az öm 1/2 rész ingatlan jutást irásbeli ajánlat és ez követő nyil-vános szövege alapján 1926. december (vasárnap) délelőtti 10 órai alul-írott cséggondnok iródn (B. J. Szt. István tér 4.) a legjobbat ígérőnek elítani.

Az ingatlanokban fekvésben 2719 37/a. sz. alajmeletes farraktár, egyéb ületek és a vasuti fővonalon 192 méter hosszú iparvágány. Feltéve bármely más ipartelep alkalmas. Bántpézz 600000.

Részletes tátelek, amelyben a tátelek is befoglaltatnak a csődjel-tár a tömegei 50.000 K-ért kaphatnak bár-mikor megte- Baja, 1926. máj 5. dli Béla egondnok.

Tégla legolcsóbban

Rosenthal Samu és Fiai Mohács, Délmagyarország legnagyobb téglagyárának a bácsmegyei egyedárusítójánál

Pollák József
fakereskedőnél kapható.

Esővíz medencék készítését

leggyorsabban vállal

Grünhüt és Társa
cementárnyár. Telefon 160.

— Pengő — csekkel. A magyar királyi postatakarépenztár a kötelező pengőszámításai kapcsolatban befűdi számlatárlajdosait ily irányú külön megrendelések nélkül „pengő” szövegű csekkönyvekkel fogja ellátni, amelyek azonban csak 1927. január 1-je után veendő használatba. A k r na jelzésű régi csek-

A TELENYI LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAG

Eternit

PALA

ETERNIT-TŰVEK HATÁSKORÉBŐL KÖZÖNTŐI BŐNÉ HUPAPY MUDRÁSSY ÚJÁ ÉVÁI NYELVES SZÁJÁLI

Kizárólagos elárusító Baja és környéke részére

Goldschmidt Lajos
fakereskedése (Sugovica part,

nyomatványok legkésőbb 1926. december hó 31-iki kezdeti adhatók ki. A postatakarépenztár b. fizetési lapot és egyéb nyomatványok kellő árajutással a pengő értékkel kapcsolatban to váborz is fe használaték.

Gyáramban készült

fornéros és masszív hálószobák, valamint ebédlők, uriszobák és bőrgarnitúrák nagy választékban Kossuth uccai mintaraktáramban

POLLÁK butorgyáros.

Varrógépek
legolcsóbban

Bohner és Társai

Motor-kerékpárt
vásárolhat

Kerékpár

cégnél
Baja,
Erzsébet királyné u. 6.

Csillárok

Igazolvány, bérlet és utlevél fenyképeket

a leggyorsabban és legolcsóbb árban

Motörképek ártápolítót stakszerűen készít:

Perger Vince Utóda
fényképezése Bathányi-ucca 16 szám.

Száraz akácfa,

és más tűzifa, valamint dunai homok a legelőnyösebb napi áron hazaszállítva kapható

Katanics Antalnál

Erzsébet királyné u. 96. sz. alatt és gazdgyár melletti telepen
Telefon 91. Telefon 91

Mindenkit érdekel!

aki karácsonyi ajándékot szándékozik venni, hogy

Bohner és Társai cégnél

veheti a leghasznosabb karácsonyi ajándékokat.

Varrógép, mikiphone-beszélőgép, hanglemezek és csillárok

a legkedvezőbb választék n. Megtekinthető vételkényszer nélkül.

A környék legrégibb szaküzlete.

A legszebb karácsonyi és újévi ajándék egy jó szemüveg ZEISS, Pankál és Perpha szemüvegek mindennemű kivitelben.

Majtinszky Lajos
vizsgázott látszerésznél.

Tóth Kálmán szoborral szemben. ZEISS depot. — PERPHA depot.

o o Orvosi receptek és javítások azonnal készülnek. o o

Karácsonyra Legjobb varrógépek

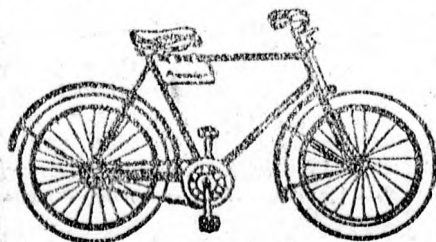
kedvező részletfizetésre.

Csillárok

(Elektra csillárgyár lerakata és mintaterme) ajánlattal vételkényszer nélkül készeggel szolgál.

Csauscher Adám gépraktára.

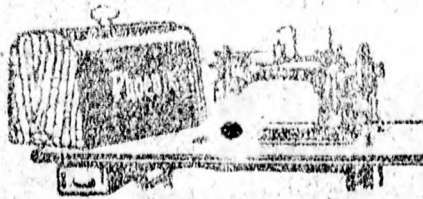
Legkedvezőbb részletfizetésekre

New-Hudson
angol motorkerékpár,
Kayser Steöver
kerékpárok,
Kayser-Vesta
varrógépek,

A. E. G. írógépek, **Mühlhauseni** hűtőgépek.
Szakszerű beszerzési forrás és javítás garancia mellett.

Fränkel és Horváth
Budapesti-ut 15.

Karácsonyra rádió
Kéve
hosszu id
vele. 20-
már a mo
Készülé
a. a. Oel és
vá
BRUS
okt
elektronika
Baja,

Dec. 13
renges
Dr. Ge
és Lov
gyógyza
éjjeli
Az ügye
vásárlap
a közöns

KOVARIT
KÖZVETLEN
KÖZVETLEN
KÖZVETLEN

Építőmesterek és építetők egyesületében
Szabadalmazott **Torony** névelő
Városi Iroda: Kossuth ucca 20.
Telefon száma: 104.
Városi Iroda: Kossuth ucca 20.
Telefon száma: 104.